

SOUTERRAIN Duben 2018

Poslat velikonoční dopis

je dobrý zvyk. Ať je dlouhý nebo krátký, ať má třeba podobu pohlednice. Je to zajímavé, že mezi blízkými lidmi většinou jen tři události během roku stojí za přání. Posíláme a přejeme druhým vše dobré k narozeninám, k Vánocům a k Velikonocům. Zatímco důvod přát někomu k narozeninám je dán čistě individuální, subjektivní příčinou – tedy, kdysi a kdesi jsem spatřil světlo světa, příčina k přání ke zmíněným svátkům přišla k nám „zvenčí“.

Byť přátelských pohlednic postupně ubývá a jsou nahrazovány pohodlnějšími „médií“ jako „smskou či emailem“, důvod napsat trvá. Popřát druhému pěkné svátky je radost. Někdo je spojuje s během slunce a přírody, slunovratem a příchodem jara, křesťanům spojuje přání i oslavy těchto svátků Ježíš Kristus.

Znám jeden dopis, který možná původně ani nebyl zamýšlen jako velikonoční. Ale nakonec se z něj stal jeden z nejslavnějších velikonočních hymnů, oslavující Dárce Velikonoc, a tedy dárce dobrého života křesťanu jak jednotlivci, tak i sboru. Apoštol Pavel jej psal do svého sboru v Korintu, pár let potom, co jej po úspěšném založení opustil. Vzájemné kontakty však zůstaly zachovány a bylo stále co společně řešit. Pavel reaguje na různé otázky i problémy spojené s životem svého sboru a konkrétními radami i pokyny, ale také zvěstováním, zřetelně sděluje, že myšlení víry a konkrétní otázky křesťanského života spolu jasně a úzce souvisejí. Apoštol horuje pro jednotu teologické „teorie“ a „životní praxe“.

Přes slavný a všem lidem dodnes zřetelně znějící hymnus lásky se nakonec „propíše“ k patnácté kapitole, pro kterou jsem jej s nadsázkou označil za dopis velikonoční. „Chci vám připomenout evangelium, které jsem vám zvěstoval, které jste přijali, které je základem, na němž stojíte, a skrze něž docházíte spásy... Odevzdal jsem vám především, co jsem sám přijal, že Kristus zemřel za naše

Obsah čísla:

1-Poslat velikonoční dopis | 2-Výtah z jednání staršovstva | 3-Vzpomínky na br. faráře Daniela Henycha | 12-O posledních věcech | 13-Žádost sborů Ústeckého seniorátu o pomoc | 14-Ještě k chrámové sbírce... | 16-Setkání s Jiřím Vladislavem Černým | 18-Jubilanti v dubnu | 18-Plat! | 20-Kalendář na duben 2018

hříchy podle Písem a byl pohřben; byl vzkříšen třetího dne podle Písem... Avšak Kristus byl vzkříšen jako první z těch, kdo zesnuli. A jako vešla do světa smrt skrze člověka, tak i zmrtvýchvstání: jako v Adamovi všichni umírají, tak v Kristu všichni dojdou života. Každý v daném pořadí: první vstal Kristus, potom při Kristově příchodu vstanou ti, kdo jsou jeho. Tu nastane konec, až Kristus zruší vládu všech mocností a sil a odevzdá království Bohu a Otcí. Musí totiž kralovat, „dokud Bůh nepodmaní všechny nepřátele pod jeho nohy. Jako poslední nepřítel bude přemožena smrt... Kde je, smrti, tvé vítězství? Kde je, smrti, tvá zbraň? Zbraní smrti je hřích a hřích má svou moc ze zákona. Chvála buď Bohu, který nám dává vítězství skrze našeho Pána Ježíše Krista! A tak, moji milovaní bratří, buďte pevní, nedejte se zviklat, buďte stále horlivější v díle Páně; vždyť víte, že vaše práce není v Pánu marná“.

Apoštolova slova dodávají odvahu a „zakazují“ strach. Tak se nebojme – ani sebe, ani druhých, ani „světa“, ani mezi sebou navzájem.

Přeji Vám pokojné Velikonoce a hodně krásných obdržených i rozeslaných velikonočních dopisů, pohlednic, „smsek“ i emailů!

Pavel Ruml

Výtah z jednání staršovstva – čtvrtek 1. 3. 2018 v 19:00

- Středisko Diakonie Praha: D. Caldová, K. Sýkora – DR – volba nového předsedy, 3 kandidáti br. Sýkora, J. Provazník, M. Reháček.
  - daří se čerpat dotace z dotačních programů z HLMP a dalších donátorů (v roce 2017 se vybralo 2 200 000,- Kč od soukromých společností), v březnu se bude opakovaně žádat o grant HLMP
- Finanční záležitosti: celocírkevní sbírka na tisk 18. 2. - 3 964,- Kč
  - Diakonie – poštovní sbírka na pomoc syrským uprchlíkům – 11. 3. 2018
  - sbírka z narozenin L. Janské na pomoc našeho sboru Ústeckému seniorátu 8 550,- Kč
  - seniorátní letáky o financování církve – vložené do Souterrainu na březen
- Nová forma chrámové sbírky po VSS: praktické řešení – zhodnocení; schváleno ještě jedno opakování sbírky tímto způsobem – br. farář sdělí v dopise před nedělí
- Hospodářské a stavební záležitosti: zviditelnění sboru – rozhodování o výběru

varianty + podoba symbolu na nároží – odklad na příští staršovstvo. Symbol: kalich vs. kříž – mělo by se také předložit celému sboru

- Z došlé pošty: informace o poptávce odborníků v Ústeckém seniorátu – uveřejnit ve sborovém časopise
- Další úkoly, různé: ohlášky – úmrtí bude oznamováno jako první informace, s výzvou přítomným, aby povstali
  - ne 29. 4. od 17 hod. - koncert Evangwingu
  - informace o plnění grantu „Truhlářská“ (JM) – probíhá výroba letáků a plakátů, spojení
  - výstavy s Nocí kostelů, možná prezentace na setkání v Pardubicích
  - údržba kalichů – cca 700,- Kč za 1 kalich, hotovo
  - žádost pro NP o benefiční koncert pro Dejvice – dvě možnosti: stavební fond, podpora
  - Ústeckého seniorátu – odloženo pro nepřítomnost FH
  - 7. 4. 2018 v 19:00 hod. bohoslužby s VP pro zahraniční účastníky konference - M. Prudký
  - návrh investičních akcí – prezentace K. Sýkora (J. Stoklasová, T. Černohorský)

Vzpomínky na br. faráře Daniela Henycha (1931-2018)

Rozloučení s Danielem Henychem 9. března 2018, Dejvice

Introit: A viděl jsem nové nebe a novou zemi, neboť první nebe a první země pominuly a moře již vůbec nebylo. A viděl jsem od Boha z nebe sestupovat svaté město, nový Jeruzalém, krásný jako nevěsta ozdobená pro svého ženicha. A slyšel jsem veliký hlas od trůnu: „Hle, příbytek Boží uprostřed lidí, Bůh bude přebývat mezi nimi a oni budou jeho lid; on sám, jejich Bůh, bude s nimi, a setře jim každou slzu s očí. A smrti již nebude, ani žalu ani nářku ani bolesti už nebude - neboť co bylo, pominulo.“ Zj 21,1-4 (Pavel Ruml)

Píseň: 171 *Bud' Pánu čest*

Modlitba: (Pavel Ruml)

Čtení: Žalm 31,1-9 a 15-16a

Píseň: 669 *Přijď, Spasiteli*

Dej se nám slyšet, poznat, buď s námi i tady, když je nám smutno.

Text: *Stačí, když máš mou milost. (II. K 12, 9)*

Ty jsi můj Bůh, moje budoucnost je ve tvých rukou. (Ž 31, 15n)

Kázání: Milá Ludmilo, Lydko, Petře, Danieli... sestry a bratři...

Zpívali jsme píseň *Přijď, Spasiteli! Z našich pout jen ty nás můžeš vytrhnout...*

1. Nedokonalý svět je naše realita. Tma, bolest, zlo. Nešťastné náhody i záměrné ubližování. Naše tápání a zamotávání do hříchu. Ztráta sil, nemohoucnost, banální i vážné nemoci, smrt. Píseň *Přijď, Spasiteli!* odkazuje na situaci Izraele v egyptském otroctví. Je to klíčový starozákonní příběh: otroci v Egyptě a Bůh, který je vysvobozuje, vyvádí. Naděje, že to šedivé, bolavé a zlé, v čem žijeme, není všechno, není to to poslední. Na konci písně se zpívá o naději na příchod do říše věčné radosti. To je naděje a víra, která Daniele Henycha nesla a která je vyjádřena i v těch biblických verších, které si vybral. On je vlastně vybral (i) pro nás.

2. Do té tmy a bídy se totiž sklání, vlamuje milost. *Dosti máš na mé milosti.* Napsal apoštol Pavel do korintského sboru. Pavel se opakovaně modlil, aby Bůh od něj odejmul nějaký osten, který ho tížil a srážel k zemi. Nestalo se tak. A Pavel časem došel k poznání: Stačí, když máš mou milost. Možná je to jinak, než sis přál, než bys považoval za ideální, ale jsem v tom s tebou.

Stačí, když máš mou milost. Stačí... Bratr Daniel Henych by býval asi chtěl být i něčím jiným než farářem. Třeba doktorem, myslím. Ale zůstal ševcem u kopyta, resp. farářem na sboru. Poznal, že to je místo, kde má být, kde ho chce mít i Pán Bůh. V souvislosti s prací faráře se někdy používá sloveso „sloužit“. Myslím, že to přesně vystihuje, jak Daniel Henych své povolání vnímal. Je to služba. (Z mého pohledu) nedostižný vzor, co se týče zájmu o lidi, navštěvování doma, v nemocnicích, domovech. Vlastně až do posledních týdnů života. Do této služby byla samozřejmě zatažena i jeho manželka, sborem více či méně žily (žijí) i jejich děti (a dále i vnoučata). Daniel Henych si sám navrhl, co má být napsáno na jeho parte. Nevyjmenoval tam jen pokrevní příbuzné, ale i rodinu sboru. Protože to byla, je jeho (jejich) rodina. Je dobře, že jako rodina jste tady.

3. Představuji si člověka jako nádobu. Nádobu na milost. Člověk je jako nádoba naplněná od Pána Boha milostí. Nebo je to jako dýchání. Milost je ten čerstvý vzduch, kyslík, který vdechujeme a s/potřebujeme. Ven vydechujeme - zplodiny, zbytek kyslíku, ale i něco nového, v co byla milost přetvořena nebo použita. Daniel Henych spotřeboval relativně málo „kyslíku“ pro sebe, na „vlastní provoz“. Zato v sobě bohatě přetvářel, utvářel, spravoval milost mu danou. Někdy se tomu říká múzy, jindy talenty nebo prostě nápady. Něco nám darované shůry. Sami víte, jaké všechny talenty on v sobě spojoval. Hudba, písně, povídky, příběhy, básničky, kázání, poučné texty, nakreslené obrázky.... Jako by měl v sobě přetlak, který vytryskuje gejzíry ven. Až do konce.

Píseň, o které jsem začala mluvit, má refrén: *At' zní do všech stran, že Bůh se sklání v lásce k nám*. Bratru faráři šlo hodně o to, aby zpráva o Pánu Bohu zněla. Libozvučně v písničkách a poetických textech. A srozumitelně. Dospělým i dětem. Některé jeho písně, které jsme jako děti zpívaly na náboženství, mi v hlavě uvízly doteď. Fungovalo to tenkrát tak, že pan farář občas donesl malé čtverečky průklepáku s textem nové písně napsaném na stroji přes kopírák, píseň jsme se naučili a vlepili ji do oranžového notýsku. Naše oblíbená píseň byla *Petr, Ondřej, Jakub a Jan v malé loďce...*

4. S malými dětmi rádi zpíváme píseň o Pastýři a ovečkách se zvonky na krku. Tu prý Daniel Henych napsal pro své vlastní děti, říkala Lydka. Prosíme, po celý život nás veď... zpívá se tam. Tak trochu nás ta píseň dovedla k druhému biblickému verši, který si bratr farář vybral na parte: *Ty jsi můj Bůh, moje budoucnost je ve tvých rukou*. (Žalm 31,15n.) Žalm popisuje situaci člověka, kterého ohrožuje nějaký nepřítel, blíží se k němu, jako by se ho snažila sežrat nějaká chapadla bagru, jde mu o život. A on v té situaci říká: *Svého ducha kladu do tvých rukou*. Tuto větu si vypůjčil Ježíš na kříži a diakon Štěpán, když ho kamenovali. Tato věta bývá součástí večerních modliteb než se jde spát.

O něco dál žalmista vyzná: *Ty jsi můj Bůh, moje budoucnost je ve tvých rukou*. Po cestě k tobě chci jít. To má smysl, naději. Moje budoucnost by bez Pána Boha byla něco jako černá díra, prázdná, nic. Nevíme, co žalmistu sužovalo nebo pronásledovalo, nevíme ani, jak to skončilo. Jestli nakonec nepřišel o život; podobně jako ukřižovaný Ježíš a ukamenovaný Štěpán. Ti všichni, i bratr farář Daniel Henych v čase pokojném i čase krizovém kladli svého ducha (svůj život) do Božích rukou. Měli naději, víru, že budoucnost, ať jakákoli, bude u Pána Boha.

Děkujeme, Pane Bože, za svědka víry, bratra Daniele Henycha. Jeho budoucnost, on je ve tvých rukou. Za to ti děkujeme, za něj ti děkujeme. Prosíme, pomoz nám věřit. Amen.

Píseň Ztracené kapely - *Všechno bude nové*

Vzpomínky, pozdravy - P. Pokorný - za SR...

Píseň: Ztracená kapela - *Ježíši Kriste, pastýři náš*

Modlitba:

Pane Bože,

je nám smutno. Loučíme se, vzpomínáme, myslíme na to, co bylo. Náš smutek se ale mísí s vděčností. Děkujeme za našeho - manžela, tatínka, dědečka. Našeho faráře, průvodce, přítele... Za to, co jsme od něj slyšeli, za jeho písně a knížky. Za potřebná slova, doprovázení a modlitby. Doteky, pečování. Za jeho nesmělost,

tichost a autenticitu. Za jeho víru děkujeme. Za to, jak jsi ty působil skrze něj, děkujeme.

Pane Bože, myslíme na to, co jsme si nestihli říct, co zůstalo nedodělané. I za to, co jemu bylo na konci možná líto, prosíme. Odpusť, daruj pokoj. Prosíme, Pane Bože, zvlášť jeho nejbližší potěšuj.

Prosíme o víru, že budoucnost jeho, naše i všeho světa je ve tvých rukou.

Otče náš...

Poslání:

Jsem si jist, že ani smrt ani život, ani andělé ani mocnosti, ani přítomnost ani budoucnost, ani žádná moc, ani výšiny ani hlubiny, ani co jiného v celém tvorstvu nedokáže nás odloučit od lásky Boží, která je v Kristu Ježíši, našem Pánu. (Ř 8,38-39)

Požehnání: A pokoj Boží, převyšující každé pomyšlení, bude střežit vaše srdce i mysl v Kristu Ježíši. (Fp 4,7)

Píseň: 701 *Když stáří přichází*

Lenka Ridzoňová

Bylo mně dáno spolupracovat jako presbyter a kurátor s několika duchovními našeho dejvického sboru. Všichni byli výraznými osobnostmi. Jedním z nich byl bratr farář Daniel Henych. Laskavý a pokorný, který mnohé oslovil a získal, především svým přátelským a lidským přístupem, ale i velmi soustředěnou, značně svědomitou a biblicky fundovanou činností. Bratr Daniel vyoral v dejvickém sboru nepochybně hlubokou duchovní brázdu. Jednou jsem mu toto hodnocení veřejně sdělil a on na to vtipně reagoval, s jeho typickým humorem: „Spíše zvorál, než vyoral“. Pastorační aktivita do poslední chvíle jeho života byla značná a obdivuhodná. Znal svůj sbor dokonale a nelitoval času i námahy potřebného člena sboru i několikrát navštívit a povzbudit. Téměř do poslední chvíle jeho životní pouti nevynechal žádnou sborovou akci, překvapivě ke konci minulého roku též vystoupení hudební skupiny Evangswingu! Vždy se radoval, když se taková setkání zdařila. Byl výborný klavírista. Jeho hudební cítění se projevilo také při skládání jedenácti písní dodatku Evangelického zpěvníku, k nimž složil text a které rádi zpíváme. Bratra faráře jsem měl moc rád a jsem vděčný Pánu, že mi bylo dáno být v jeho blízkosti a děkuji Panu Bohu za jeho život.

Pavel Prosek

Střípky ze vzpomínek na bratra faráře Daniela Henycha

Rozloučení sboru s ním bylo potěšující a radostné shromáždění, že? Už jen, jak

jsme se dočetli v průvodním přípisu při smutečním oznámení: bratr farář Daniel Henych zemřel v pozhnaném věku. A jak se neslo bohoslužebnou liturgií – u Daniela Henycha vskutku patričně: z Boží milosti. Celé shromáždění provázelo radostné potěšení, i přesto, nebo právě proto, že Daniel Henych mezi pozůstalé zařadil i sbor Českobratrské církve evangelické v Praze - Dejvicích. Již jen za to mu z naší strany patří poděkování.

Daniel Henych nastoupil do dejvického sboru v roce 1971. Již od počátku svého působení se vyznačoval duchovním pietismem a v tomto duchu pečoval o veškerý chod sboru: protože jsem v té době ještě působil v mládeži, dodnes si uvědomuji a oceňuji jeho nenápadné zapojení do práce mládeže, tehdy stále mimořádně silné a významné složky sboru, aby ta potom rozkvetla ve stejné mohutnosti jako v předchozích desetiletích. A bohoslužba s Danielem na kazatelně byla korunována obzvláště jeho pokornými, tichými a neokázalými kázáními. Ta byla v prvním období jeho dejvického působení soustředěna především na problém hříchu člověka či na samotného hříšného člověka. Až se tomu mladý evangelík naivně, ba zpupně podívoval. Avšak nejen mladý... Bratr farář však v žádném případě z hříchu neosočoval toho či onoho, ale pod vlivem jeho kázání jsme si všichni uvědomovali svou slabost a malost před Bohem, pravda, leckdo po svém.

Z dob Jana Čapka si sbor zvykl na diskuze o kázání hned po shromáždění. Jan Čapek nás k nim oficiálně vyzval a lze povědět, že takovéto debaty pokračovaly, byť individuálně, i s Danielem - a to sbor tehdy ještě čítal na 2000 duší... - Hřích v kázáních Daniela Henycha vystupoval různě: přirozeně jako slabost jedince, ale i jako neuznávání Boží jedinečnosti - až i jako vzpoura proti Jeho vůli, proti Boží smlouvě s člověkem. Mnozí jsme to vnímali i jako memento pro křesťana v tehdejší době, která se tak snažila zavazovat nás k svým vlastním dobovým a účelovým úkolům a povinnostem. Již tehdy jsem si pod vlivem těch kázání uvědomoval Danielovu opravdovou neideologickou političnost, a to i po celou dobu jeho aktivního působení ve sboru. I tak jsem vnímal jeho opakovaný apel na křesťanův setrvalý boj ať už s těmi Bály, Molochy, Dragóny či zlatými telaty, ale i s jejich kněžími. A Daniel Henych, i tehdy masarykovec s odkrytým hledím, jako ostatně i po celý svůj život, své myšlenky zcela přirozeně podtrhával literárními tématy, ať postavami či ději - v této souvislosti především příklady z ruské literatury. A v neposlední řadě i ze severské protestantské literatury.

Již od příchodu Daniela do dejvického sboru jsem působil ve staršovstvu a mohu povědět, že po celé to dvacetiletí své tehdejší účasti ve staršovstvu jsem s velikým

zaujetím sledoval jeho zprávy o hojných a pravidelných pastoračních návštěvách, především pak v domovech důchodců po celých Dejvicích. Ty ostatně konal do posledních měsíců svého života! I toto je hodno archivního zpracování! Osobně jsem s Danielem zažil několik takových návštěv právě v jeho vysokém věku. Sestry z Křesťanské služby nás zpravovaly, kolik pomerančů či jiných výživných potravin - tenkrát mimořádně záslužná a obětavá činnost - Křesťanská služba rozdala potřebným členům sboru: to nasazení sester bylo bezesporu obdivuhodné. Ale Daniel po svém, velice zodpovědně sděloval, kde a s kým se modlil či zpíval, kdy se takové pobožnosti účastnili i přítomní nevěřící klienti domova, ba i za shovívavého vědomí personálu. A právě s jednotlivými bratry a sestrami cíleně zapředl hovory i na nábožensky duchovní témata, jak vystupovala i z té které literatury, o níž s nimi hovořil. Byla radost poslouchat ty zprávy. Zvláště, byť to nebylo nikdy vyjádřeno, ale pozornému posluchači to tak přirozeně vystupovalo, jak bratr farář v tomto prostředí uplatňoval tehdy ono novum doby: vnitřní misii. Svůj pietismus Daniel Henych naplňoval i v osobním a rodinném životě a bratru faráři tak zůstáváme vděční, že i přes hlubokou rodinnou bolest, svou vírou a svým působením v našem společenství, právě i spolu se svými nejbližšími, znamenal, jak si bezesporu všichni uvědomujeme, mimořádné a nezapomenutelné požehnání pro sbor.

Marek Světlík

Nejlaskavější člověk, skromný farář

S Danielem Henychem se naše rodina znala více než 60 let. Před mnoha lety byl vikářem u Salvátora. Nevím, kdo z našich současných farářů by byl ochoten bydlet v místnosti o 16 m² bez příslušenství. Nic jiného mu tehdy staršovstvo u Salvátora nemohlo nabídnout, protože nemohlo rozhodovat o bytech naproti kostelu. Tento dům byl původně majetkem Salvátora. Člověk se pro tak primitivní bydlení obvykle nerozhoduje sám. Dána se oženil a Lída mu byla od začátku pevnou oporou. Na farářově či vikářově ženě velmi záleží.

Kantorské platy nebyly nikdy vysoké. Měli jsme dvě malé děti a tehdy jen jeden učitelský plat. Jezdili jsme tedy v létě pod stan a naše děvčata si to užívala. V jednom roce jsme se rozhodli pro Jinolické rybníky. Lilo a lilo. Skončili jsme tehdy na faře v Jičíně, kde nám Henychovi poskytli přístřeší a sami odjeli na dovolenou. Ten týden, který jsme tam strávili, byl moc hezký. Vyčasilo se, Henychovi přijeli, my jsme se odebrali k rybníkům, bylo to krásné léto.

Daniel nikdy neuměl o nikom říci nic špatného. V každém hledal ty lepší povahové vlastnosti. Jeho povídky, postřehy, rozmluvy byly vždy nesmírně laskavé, pro každého člověka měl pochopení. Jeho činnost v KŘESŤANSKÉ SLUŽBĚ byla neocenitelná. Požehnání ho provázelo. Měl veliké štěstí, že se

mohl velmi radovat ze svých nadějných dětí a vnoučat.

Bude nám moc chybět. Díky Bohu za jeho život.

Jana Kohoutová

Daniel Henych in memoriam

Faráře Daniele Henycha jsem do té doby znal jen letmo, ale v roce 1987 si získal můj respekt tím, co neudělal. Nevyhledal mne a nepromluvil mi do duše, čímž se zachoval statečně a vůči mně bratrsky. Snoubenci Anička Dusová a Petr Hejl se tehdy rozhodli uspořádat svatební veselici v dejvickém sboru a pozvali také mne. Tehdejší Státní bezpečnosti se ale tento nápad vůbec nelíbil, sdělili proto dejvickému faráři Henychovi, že musí účasti samozvance a ztroskotance Rejchrtů zabránit a nezbrání-li, bude mu odňat státní souhlas k výkonu duchovenské činnosti. Farář Henych to vyřešil optimálně: nic mi nevyřídil a já tak byl osvobozen od bolestného rozhodování, zda tam raději nejít nebo přece jen jít. Veselky jsem se účastnil s čistým svědomím pozvaného a vítaného hosta, ba i svůj melodram o nočním setkání Pálče a Husa tam zazpíval. Dopadlo to dobře, Anička s Petrem jsou stále spolu a státní souhlas Danieli Henychovi nakonec nesebrali; on ten rozkládající se totalitní režim někdy lhal i tehdy, když vyhrožoval. Že mi měl Daniel něco vyřídít, jsem se dozvěděl až o hodně později. Nevyřídil, mlčel v pravý čas.

Když jsem nastupoval po Danielovi do dejvického sboru jako vikář, opět mi zaimponoval svou schopností o některých věcech nemluvit.

Při seznamování se sborem neslyšel jsem od něj jedinou pomluvu. Musel-li mluvit o jiných lidech a nějak je charakterizovat, vždycky to bylo spíše pochvalné nebo alespoň omluvné, málokdy kritické. Posměšné nikdy.

Do manuálů o správném odcházení evangelických farářů ze sboru patří jeho úspěšně praktikovaná snaha zajistit novému faráři volnou rozjezdovou dráhu. Života sboru se dále účastnil, ale velice decentně, po bohoslužbách se obvykle rychle vytratil, snad aby zabránil shlukování vděčných oveček kolem své osoby. Do ničeho mi nemluvil, měl pro mne spoustu cenných rad a podnětů, ale pouze na dožádání. Když jsem po něm někdy chtěl, aby mne na kazatelně či na biblické hodině zastoupil, chvíli to trvalo, než řekl „no tak dobře, když to potřebuješ“.

Hodně se dnes mluví o potřebnosti sebedůvěry a náležitého sebevědomí, bez kterýchžto vlastností nelze uspět. Osobnost Daniele Henycha dokládá, že to jde i jinak, právě opačně, cestou pokory a skromnosti. Daniel Henych byl velmi úspěšný. Mnoha lidem předával víru, naději a lásku a ti lidé mu jsou vděční v počtu vyšším než malém, jak o tom svědčí i účast na rozloučení s ním v dejvickém sboru. Patřím mezi ně. A rád si zpívám Danielovu výzvu „víc nežli vzpomínek si ceňme raději, že Bůh nám výhled otvírá a dává naději“

Miloš Rejchrt

O posledních věcech

Toto téma mě už nějakou dobu pronásledovalo. V posledních letech umřelo v mém okolí – ať už v domě kde bydlím, v rodině nebo další mně blízcí – deset lidí a rozloučení s devíti z nich jsem se účastnila. Ten desátý byl bez obřadu.

Protože se blíží velikonoční svátky, tj. ukřižování, smrt a zmrtvýchvstání Pána Ježíše Krista a taky jsme se rozloučili s bratrem farářem Danielem Henychem, myslím, že je příhodná doba na tento příspěvek.

Kdysi bylo na vesnici, kde byl táta farář, nemyslitelné pochovat zemřelého bez kněze a bez obřadu. Dokonce si pamatuji, že zemřel bývalý předseda Místního národního výboru a samozřejmě i člen KSČ, ale jeho rodina přišla za tátou a pohřeb byl církevní. Pro něj nebylo vždy jednoduché mluvit nad rakví o člověku, který byl bez vyznání, nebo o něm moc nevěděl. Ale bylo to důstojné poslední rozloučení s blízkým příbuzným především pro pozůstalé a táta to tak bral. Pro nejbližší rodinu do jisté míry i společenská událost, kde si společně se zúčastněnými poplakali, zazpívali několik písní z funebrálu (zpěvník pro příležitost pohřbů), pomodlili se, zavzpomínali, pak se smíření rozešli do svých domovů. Byla dořečena poslední slova a udělána poslední tečka za životem zesnulého.

Mezi těmi devíti posledními pohřby, resp. rozloučeními, kterých jsem se účastnila, bylo pět církevních, které se udály v duchu výše zmíněném. Ať už to bylo rozloučení v domě smutku na hřbitově, v kostele, nebo to poslední v naší modlitebně, za přítomnosti kazatele, resp. kazatelů a hojně účasti příbuzných, členů sboru, známých. Někdy pak i posezení po obřadu, kde se vzpomínalo, potkávali se tam lidé, kteří se neviděli i řadu let, zkrátka vše dořečeno a důstojně uzavřeno.

Mezi těmi zbylými čtyřmi byl jeden rozptyl na loučce Vršovického hřbitova. Byly jsme jen dvě. Sestra zemřelá a já – sousedka z domu, která se o ni starala. Žádné příbuzné ta paní už neměla. Přišel zřízenec v bílých rukavičkách, urnu položil na připravený stojan s bílým ubrusem, vzal lopatičku a na loučku vysypával popel z urny. Nakonec se zeptal, jak se zesnulá jmenovala a poslední lopatičkou udělal z popelu písmeno V jako Vlasta. My jsme tam zapálily svíčky, daly kytky a chvíli jsme tam postály, zavzpomínaly na ni, trochu si poplakaly, já se v duchu pomodlila a nakonec to taky byla taková malá tečka.

Další tři obřady byly občanské – v krematoriu, ale každý jiný. Jeden s promítáním fotografií ze života zesulé a jejích nejbližších, se stručným životopisem, podbarvený tichou smuteční hudbou. Důstojné rozloučení. Další

rovněž s krátkým životopisem zesnulé a tichou nerušící hudbou a ten poslední jen s fotografií zemřelé a hudbou pro mne trochu nepatřičnou. Šlo o písně, které slyšíme snad denně v rozhlase, např. Miro Žbirka a Biely kvet, Elán a Ty si voda, čo ma drží nad vodou, apod. Půl hodiny šlágrů, které asi zesnulá měla ráda, ale bylo to k nepřekání. Pak ještě asi dvě krátké věty zřizence, abychom neplakali, že by si to zesnulá určitě nepřála. Dá se při pohřbu neplakat? Po tomto obřadu jsme se tři bývalé kolegyně zemřelé domluvily a šly si sednout do „naší“ creperie na kávu, protože jsme ani jedna nemohly jít jen tak domů. Popovídaly jsme si, zavzpomínaly, uronily pár slz a až pak jsme se rozešly.

Poslední úmrtí bylo bez obřadu. Vdova po zemřelém se dodnes nemůže vyrovnat se smrtí manžela a lituje, že to bylo bez obřadu, že se s ním nerozloučili. Nebylo pláče s plačícími, nebylo nic dořečeno a nebyla žádná tečka.

I Ježíš Kristus byl pohřben a oplakáván.

Myslím, že je i v dnešní době potřeba, aby se pozůstalí důstojným rozloučením podělili o svůj smutek ve společenství širší rodiny, přátel a známých. Bez takového rozloučení je něco nezavršeného, nedokončeného, nedořečeného a zůstává jen prázdno.

Nad'a Sleziaková

Žádost sborů Ústeckého seniorátu o pomoc

Na březnovém staršovstvu jsme se zabývali dopisem z ústeckého seniorátu s informací o sborech, které by potřebovaly pomoc zkušenějších sborů v Praze. Nejjednodušším případem jsou Louny a Libkovice pod Řípem, které se potýkají s nedostatkem financí. Uvažovali jsme o tom, že Libkovicím – kde jsme se mj. byli loni v září podívat – přispějeme na opravu varhan, ale předešel nás vinohradský sbor, který slíbil zaplatit celou opravu.

Pak jde o dva sbory administrované Tomášem Pavelkou, Duchcov a Žatec. V obou případech jde o potřebné řešení kostela, resp. modlitebny. Žatec by velmi uvítal možnost konzultovat svou situaci jednak po umělecko-architektonické stránce, jednak s někým, kdo se vyzná v oblasti grantů a pomohl by se sháněním potřebných prostředků. Duchcov je asi ještě palčivější případ. Hledají nové sborové prostory, neboť ty stávající jsou již pro tento malý, ale životaschopný sbor nevyhovující. A nevědí, jak na to. Také třebeňský sbor (Pavel Klinecký) by uvítal právní pomoc pro případ, že se rozhodlají k prodeji pozemků přiléhajících ke kostelu.

Ve všech těchto případech jde o to, zda se mezi námi najde někdo, kdo by mohl

alespoň částečně pomoci v situacích, se kterými si menší severočeské sbory nevědí rady. Možná stačí jen nápad, postrčení.

Jan Mašek

Ještě k chrámové sbírce...

Reaguji na dva příspěvky v březnovém Souterrainu k navrženému způsobu konání chrámové sbírky. Protože neznám sbor natolik, abych věděl, kdo je JiH, má ten první pro mě podobu anonymu. Čtu z něj, že jsem propadl na škále hodnocení kvality faráře někam dolů. Jenom proto, že jsem navrhl změnit to, co je změnit potřeba (s odkazem na církevní řády), a co snadno změnit lze. Máte-li, bratře či sestro JiH, nějaké další připomínky k mé práci, prosím Vás o osobní jednání. A samozřejmě i já přeji sboru skvělé faráře.

Bratr Řežábek svůj příspěvek začíná obhajobou „starých dobrých časů“. Jak jsem ovšem slyšel, byl to právě on, kdo kdysi navrhl dejvickému sboru vysluhování sv. Večeře Páně také formou kalíšků. Mimochodem, pro mě skvělý návrh i výsledek. Naštěstí jsem nebyl u diskuse i rozhodování o této věci, protože je zřejmé, že stále členy sboru bolí a rozděluje. Takže s kalíšky žádný ohled ke starým dobrým zvykům nebyl třeba, v otázce změny při chrámové sbírce je najednou důležitý hlavně klid.

Uvedl jsem několik argumentů pro změnu. Bratr Řežábek si vybral ten poslední, nejméně důležitý (tedy finanční stránku takové sbírky). Ty – pro mě zásadní – opominul. Škoda; i tak se dá diskutovat. Nicméně z dalšího mi bylo smutno. Diskutuje se svým farářem, kterého tituluje jediným slovem – „autor“. Nejsem ani bratr, ani pan, ani farář. Logicky na to zpochybní můj výrok, že výnosy chrámových sbírek jsou u nás ve srovnání se sousedy násobně nižší. Samozřejmě, protože „autora“ je snazší podezírat ze záměrné manipulace s fakty. Bratrem postrádané údaje jsem neuváděl z toho důvodu, že pro mě byl výnos sbírek argumentačně na posledním místě. Ale je-li to třeba, uvádím následující (na tisíce zaokrouhlené) čísla: rok/Střešovice/Dejvice – 2012/157tis./88tis.; 2013/299tis./87tis.; 2014/171tis./89tis.; 2015/191tis./88tis. 2016/212tis./103tis. Pro korektnost uvádím, že ve výnosech sbírky na Jeronymovu jednotu jsme v uvedených letech vybrali vždy násobně víc, v celocírkevních sbírkách rozdílů nejsou a kolísají na obě strany „nevyzpytatelně“ rok od roku; průměrná účast v obou sborech je přibližně stejná.

K tomuto „peněžnímu“ výčtu ještě dodávám, že při našich dvou zkouškách do košíčků byly sbírky vyšší než obvykle, byť první zkoušku provázely smích i okázalý bojkot. Raději přikládám údaje: 1. 1. 2 000,-; 7. 1. 3 375,-; 14. 1.

2 265,-; 4. 2. 1 960,-; 11. 2. 1 613,-; 18. 2. 3 694,- (celocírkevní sbírka na tisk a publikace k výročí ČCE); 25. 2. 3 606,- (1. zkouška do košíčků a k ní smích, hluk a bojkot); 4. 3. 4 229,- (2. zkouška do košíčků); 11. 3. 5 349,- (celocírkevní na Diakonii a uprechlické tábory v Sýrii po naléhavé žádosti, že MZV odebralo Diakonii pravidelnou dotaci ve výši 3,5 mil. Kč). „Nátlakové“ sbírky byly prokazatelně vyšší. Nepotřebujeme-li jako sbor v nedělních sbírkách vybírat o tisíc či dva víc, budiž ... V celocírkevním měřítku takové mávnutí rukou ovšem bolí. Za poslední pak nyní to nejdůležitější – obětavost obou sborů a jejich členů je obdivuhodná, a tedy také hodná chvály. Rád tak činím.

Br. Řežábekovi vadí nátlak a ztráta anonymity. Ve sboru Páně, mezi dědici reformace, pro mě skutečně nesrozumitelná obava. Evangelíci mají rádi pravdu a svobodu, tak proč se musím krýt, aby nikdo neviděl, kolik dávám nebo že nedávám? A nátlak? Křesťanství jako takové počítá výrazně s hříchem člověka – tedy, že do následování Pána se nám příliš nechce; a že máme raději nerušené pohodlí. Evangelíci tuto svoji hříšnost např. v Heidelbergském katechismu vyznávají neskutečně „syrově“. Na otázku, zda člověk může „dokonale zachovávat“ Kristovo dvojpříkázání lásky odpovídá: „To všechno dokonale zachovávat nemohu, neboť jsem z přirozenosti nakloněn k nenávidění Boha i bližního svého“... Nicméně, chrámovou sbírku, ať je konána jakýmkoli způsobem, nechápu jako nátlak, ale jako laskavé pozvání k prokázání dobra – a to z Ducha svatého. Takovou šanci mi totiž stejná knížka dává, když uvádí, že navzdory své hříšnosti je člověk schopen konat dobro, je-li vykoupen Duchem svatým.

Na můj výrok, že sbírka poskytuje dárci velikou svobodu, br. Řežábek reaguje, že to není pravda. Nevím, odkud svoji „pravdu“ čerpá on. Já jsem vycházel ze své osobní zkušenosti, kterou jsem nabyt při rok trvajícím každonedělním přispíváním do sbírky ve Skotsku – a protože šly peníze ze studentské kapsy, tak jsem také občas nepřispěl. Úplně svobodně.

Tuto svoji reakci jsem měl připravenou před nedělním hlasováním o sbírce. Až v diskusi k němu však zazněl protiargument na moje upozornění sboru, že naše praxe neodpovídá řádům církve. A tady se pro mě otevřela snad největší „hrůza“ z celé košíčkové diskuse. Parafrazuji: „řády církve de facto nemusíme příliš ctít, protože jsou velmi široké, různým způsobem interpretovatelné, a lze je případně přebít argumentací z Písma“. Bratře Karle, na vaše zpochybňování řádů ČCE při bohoslužbách a s Písmem na rtech, vám sděluji, že tyto řády vznikaly s Písmem v ruce i v srdci, že byly doprovázeny modlitbami církve, a že je pro nás dávali dohromady nejlepší synové a dcery ČCE, volení na synody, mnozí

s akademickým theologickým vzděláním. Váš „bratr farář“ vám citoval přesné znění z řádů církve, které je jednoznačné, nepochybitelné a závazné. Z onoho citátu také jednoznačně vyplývá, že církev očekává, že sbory „ke košíčkům“ budou postupně přecházet (v r. 1981!!!).

Příspěvek bratra končí konstatováním, že „navyšovat sborové fondy klopotným způsobem ani nepotřebujeme“. Zde se odráží stejný myšlenkový pochod, jako v argumentaci s celocírkevními řády. Vlastně mě celá církev příliš nezajímá, protože jediné důležité je „sbor“. Skutečně takové církve ve světě také jsou – spravují se „kongregačním“ způsobem – nejvyšší jednotkou v organizaci je místní sbor, který je naprosto nezávislý na jakékoli vyšší instanci církevní moci. ČCE a náš dejvický sbor se řídí presbyterně-synodním zřízením. To vyžaduje, očekává, možná i vynucuje od svých „jednotek“ kus poslušnosti i pokory k vyššímu celku. (Napadá mě v tuto chvíli, že Pán Ježíš vyprávěl kdysi o jednom člověku, kterému stačila jedna hřivna; nepotřeboval víc, a proto ji zakopal...).

Nebyl bych rád, aby dejvický sbor k pověsti silného a sebevědomého sboru přidával podezření z pýchy. Rád bych, aby převažovalo to, co k nám nepochybně velmi patří – tedy služba, podpora slabších, úžasná charita i velká obětavost. Nevynucená, nenátlaková, protože roste z díla Ducha svatého mezi námi.

Vyzval jsem sbor ke změně. Uvedl jsem, že má jít také o krok související se změnou financování církve. To se postupně mění a za pár let se změní v podobu, kterou ČCE za svých sto let nezažila. Bude to obrovská změna. A vzpomínat během ní, jak to bývalo dobré za „starých dobrých časů“, jaký to byl „klid a pohoda“, když byli faráři placeni ze státního, nebude stačit.

Pozval jsem pokojným způsobem sbor ke změně. Reakce byla nepokojná a velmi znepokojivá. Nerozumím jí a budu se snažit pochopit...

Pavel Ruml

Setkání s Jiřím Vladislavem Černým

Jsem vděčným návštěvníkem pořadů Křeslo pro hosta.

Pavel Ruml po mě před rokem a čtvrt poslal pozvání svým bývalým kolegům a kolegyním v armádě.

Ochotně jsem jim ho předal a připojil pár řádků doporučení, protože jsem rád, když se podaří lidem mimo církve zaujmout poutavými programy. I když nezareagovaly žádné davy, občas se se mnou na Křeslo pro hosta vypraví. Občas se někdo zeptá, koho to máme pozvaného. A i když by se nikdo nezeptal, čtou to moji kolegové a mé kolegyně vždycky všichni.

Na Jiřího Černého se sice nikdo z nich kromě mě nevypravil, ale dotaz, zda je to ten hudebník a kritik, jsem zodpovídal.

Pan Černý je pro mě pojem. Nejsem sice velký muzikant. Rád poslouchám rádio při práci, na cestách autem. Ale hudbu mám jako kulisu, raději poslouchám dokumentární pořady. Pořad Jiřího Černého “Klub osamělých srdcí seržanta Pepře” neunikl mojí pozornosti. Zavnímál jsem zaujaté vyprávění znalého odborníka, příjemný hlas, vnímavého člověka, citlivého k potřebám společnosti i k veřejnému dění. Kdykoliv jsem o něm slyšel jinde, bylo to, jako když se mluví o mém známém. A toho já mohu potkat ve sboru u Pavla, v zajímavém pořadu sestry Marty? Tam nesmím chybět!

Pan Černý na mě silně zapůsobil svým temperamentem, klidným a vstřícným vyprávěním, pohotovostí reakcí na kladené otázky, elánem, na jeho věk nebývalým, aktivitou, kterou mohl dávno zaměnit za pohodlný odpočinek. Dobře se poslouchal. Hltal jsem každé slovo. Vzal nás na milou procházku svým životem, provedl nás jeho zákoutími a otevřeně a zaníceně vyprávěl o svých prožitcích, názorech, zkušenostech, o svých vztazích s různými lidmi, o víře, o hudbě. Je pro mě příkladem, který bych chtěl ve svém stáří, které už se pomalu hlásí, následovat. Nesložít ruce v klín, ale angažovat se, i když vrstevníci již dávno odpočívají. Neodložit svůj angažovaný postoj a ze všech sil předávat to, co bylo pro něj vždy cenné a vzácné.

Organizátoři Křesla pro hosta by mohli také odpočívat, ale neúnavně zvou zajímavé, inspirativní osobnosti pro povzbuzení posluchačů. Citlivě si vybírají ty nejaktuálnější, kteří do naší situace mohou promluvit velmi působivě. Nezbyvá, než přát tomuto úsilí mnoho zdaru, hodně vstřícných posluchačů a spontánní odezvy i svěžest pro nové nápady.

Pplk. Mgr. Miloslav Kloubek, kaplan Agentury personalistiky AČR

Jubilanti v dubnu

Prokop SEDLÁK

75 let

Oldřich ŠESTÁK

75 let

Pán necht' řídí vaše srdce k Boží lásce a k trpělivosti Kristově.

2. ep. Tes. 3,5

Plat'!

Pořádek musí být, na tom se jistě všichni shodneme. Formulace pravidel soužití vyznačuje počátky všech pozemských civilizací, všech kultur z hlubin psané historie (sumerské, babylonské, egyptské, židovské atd.). V zásadě platí, když budeš dodržovat pravidla, budeš právoplatným občanem své komunity, tvá komunita s tebou bude počítat. V aktuální praxi našeho sboru, když přijdeš alespoň jednou za rok do kostela a platíš salár, máš hlasovací právo na valných hromadách sboru.

Nějak mi ty dvě podmínky nejdou dohromady, zejména s ohledem na tu první. Centrem duchovního života sboru jsou nedělní bohoslužby. (Nebo snad ne?) Moje babička, od níž se mi dostalo veškeré náboženské výchovy, k níž jsem mohla v 50. a 60. letech minulého století v rodině, kde se víra nikterak nepěstovala, přijít, mi kladla na srdce, že každá návštěva kostela je Bohu milá. Jsou to tedy jakési dvě věci? Chodíte-li do kostela, váš sbor to zase až tak nezajímá, protože to je záležitostí především mezi vámi a Pánem Bohem? Nikdo vám samozřejmě nebrání chodit na bohoslužby každou neděli, právoplatným členem komunity s volebním hlasem tím však nejste.

Co mám tedy říci (hypotetickému) hledajícímu? Na bohoslužbu můžeš přijít každý týden, dveře, za nimiž se scházíme k modlitbám, jsou v neděli otevřené všem a pokud jsi byl pokřtěn/byla pokřtěna v jakékoliv křesťanské církvi, můžeš svobodně přistupovat i k večeri Páně (a případně, prosím, hod' nějaký obnos do košíčku). K tomu, abys byl/a právoplatným členem sboru, ale své neděle obětovat nemusíš. Stačí, když přijdeš jednou za rok – nejlépe o Vánocích nebo

o Velikonocích, to je vždycky největší návštěvnost, tak aby si tě bratři a sestry vůbec všimli – a hlavně musíš na činnost sboru přispívat jako v kterémkoliv jiném zájmovém sdružení. Že nemáš? I z nízkého důchodu můžeš zaplatit alespoň pětistovku (zde jsem nadměrně laskavá, salár by měl činit minimálně 5% z ročních příjmů). Zapomněl/a jsi? Vždyť to přece před koncem roku každý týden připomínáme. Aha, ty už máš svou jednu povinnou návštěvu odfajfkovanou z jara. Tak to máš smůlu.

Pokud je mi známo, dějvický sbor ČCE není v hmotné nouzi a samofinancování nastane až v roce 2042. Je jistě správné připravovat se s předstihem na novou situaci. I obchodníci tak činí, těžko říci, zda motivováni více prozíravostí či hysterií. Trochu teď ale tápu v prioritách identity našeho sboru.

A tanou mi na mysli slova Karla Havlíčka Borovského: *Bůh, náš otec, pro chování – deset nám dal přikázání – ale církev, naše máť – zkrátila je v jedno: „Plat!“*

Wanda Dobrovská

Foto M. Študentová: vánoční dárek v akci

V článcích vzpomínek na br. faráře Daniela Henycha fotografie pocházejí od J. Hlavsy (JiH) a z archivu Farního sboru ČCE Dejvice.

Kalendář na duben 2018

Bohoslužby	30. 3. s VP, Velký pátek	Pavel Ruml
ve sboru -	1. 4. s VP, Neděle velikonoční	Pavel Ruml
neděle 9:30	8. 4.	Pavel Ruml
	15. 4.	Petr Firbas
	22. 4.	Michael Otřísal
	29. 4.	Pavel Ruml
Biblická hodina	v úterý v 17:30	
Děti	maminky s dětmi: vždy 1. čtvrtek v měsíci v 9:30 5. 4. v 17:00	
Konfirmandi	pátek ve 14:30	
Nedělníci	vždy 3. neděli v měsíci, po bohoslužbách	
X-cátníci	10. 4. v 19:00	
Naši pěvci	Středa 18:30	
Křesťan. služba	8. 4. po bohoslužbách	
Hodina pohybu	sledujte ohlášky	
Klub poznávání	12. 4. 9:30 Život farářské dcery na Slovensku	
Křeslo pro hosta	26. 4. v 19.00 Michael Otřísal	
Staršovstvo	5. 4. v 19:00	
Zpívání - Stodůlky	pátek v 9:15	

Uzávěrka příštího čísla Souterrainu je 22. 4. 2018.

Květnové číslo vyjde 29. 4. 2018.

SOUTERRAIN - sborový zpravodaj. Založen v Dejvicích v dubnu 1992. Vychází pravidelně poslední neděli předcházejícího měsíce.

Adresa redakce:

Mgr. E. Henychová, Radčína 12, 161 00 Praha 6 - Liboc
tel.: 222 360 437, henychova@atlas.cz

Adresa sboru:

Farní sbor ČCE v Praze - Dejvicích, Dr. Z. Wintra 15, 160 00 Praha 6
tel.: 739 373 924 (Pavel Ruml)
tel.: 739 246 347 (Marta Študentová)

<http://dejvice.evangnet.cz>, dejvice@evangnet.cz, č. ú. **2400319773/2010**